

**ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA**  
**NUOTOLINIO POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2026-01-30 Nr. TP-2

Vilnius

Posėdis įvyko 2026 m. sausio 20 d. 14 val. e. ryšio priemonėmis nuotoliniu būdu.

Posėdžio pirmininkė Dalia Urbanavičienė.

Posėdžio sekretorė Laura Stankevičienė.

Dalyvavo: Etninės kultūros globos tarybos (toliau – EKGT, Taryba) pirmininkė doc. dr. Dalia Urbanavičienė, EKGT nariai – dr. Lijana Birškytė-Klimienė, Rūta Čėsniėnė, Sandra Daugirdienė, Ona Drobėlienė, Vilma Griškevičienė, Virginijus Jocys, Angelė Kavaliauskienė, Greta Kėvelaitienė, dr. Lina Leparskienė, Milda Petkevičienė-Dečkuvienė, prof. dr. Lina Petrošienė, Jonas Rudzinskas, doc. dr. Dalia Senvaitytė, dr. Žilvytis Šaknys, Asta Valiukevičienė, Rima Vasaitienė, Gailė Vanagienė, prof. habil. dr. Daiva Vyčiniėnė; EKGT specialistai – Violeta Dubnikienė, Valia Skrodenienė, Valdas Voveris, Asta Žernienė, Vilma Žukauskienė, Jūratė Pancerova, Gintaras Skamaročius.

Posėdžio kvorumas yra. Posėdžio įrašas pridedamas.

**DARBOTVARKĖ:**

1. Dėl Etninės kultūros globos tarybos 2026-ųjų metų veiklos plano ir Tarybos 2025–2027 m. strateginio veiklos plano.
2. Dėl Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso nuostatų naujos redakcijos.
3. Dėl Užgavėnių papročių sklaidos.
4. Dėl Kanklių metų atidarymo renginio Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje organizavimo.
5. Dėl Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos 2025-ųjų metų laureatų pagerbimo renginio organizavimo.
6. Dėl Tarybos narių dalyvavimo darbo grupėse.
7. Kiti klausimai.

Posėdžio darbotvarkei pritarta bendru Tarybos narių sutarimu.

1. SVARSTYTA. Etninės kultūros globos tarybos 2026-ųjų metų veiklos plano ir Tarybos 2025–2027 m. strateginio veiklos plano patvirtinimas.

Dalia Urbanavičienė pristatė 2026 m. veiklos planą, pabrėždama etninės kultūros integravimą į nacionalinę kultūros politiką, finansavimą, švietimą, viešąją erdvę. Diskutuota apie nepakankamą etninės kultūros finansavimą ir poreikį aktyviau teikti siūlymus. Daug dėmesio skirta atmintinų metų klausimui, aptartos problemos dėl etninės kultūros specialistų rengimo, studijų kryptių (etnologijos, folkloristikos) nykimo ir lituanistikos prioriteto įgyvendinimo praktikoje. Taip pat išryškinta nematerialaus kultūros paveldo archyvų teisinio statuso ir finansavimo spraga bei vietovardžių išsaugojimo aktualumas.

Asta Valiukevičienė ir Daiva Vyčinienė atkreipė dėmesį, kad formuluotė apie lietuvių liaudies dainas neturi skambėti kaip privalomas ar primetamas reikalavimas, pabrėždamos asmeninį žmogaus santykį su daina.

Diskusijoje sutarta, kad lietuvių liaudies dainų sklaidos iniciatyva bus rekomendacinė, o konkreti formuluotė palikta papildomai išgryninti darbo grupei.

Angelė Kavaliauskienė pabrėžė, jog pagrindinis tikslas – sudaryti sąrašą dainų, kurias žmonės galėtų spontaniškai dainuoti per bendras šventes ir susibūrimus, taip būtų stiprinamas bendruomeniškumas.

Dalia Urbanavičienė pristatė veiklas, susijusias su kalendorinių švenčių tradicijų sklaida viešosiose erdvėse, bei metodinės pagalbos poreikį savivaldybėms.

Vilma Griškevičienė iškėlė kultūrinio ir etnokultūrinio turizmo ignoravimo problemą valstybės politikoje, ragino stiprinti bendradarbiavimą su Ekonomikos ir inovacijų ministerija bei VšĮ „Keliauk Lietuvoje“.

Diskusijoje nuspręsta veiklos planą tvirtinti, sutariant, kad atskiros formuluotės ir priemonės bus tikslinamos įgyvendinimo eigoje.

Valia Skrodenienė pristatė 2025 m. biudžeto vykdymo ataskaitą, informavo, kad skirtas finansavimas įvykdytas 100 procentų, trumpai paaiškino pagrindines išlaidų kryptis ir paprašė Tarybos pritarti ataskaitai. Ji taip pat pristatė 2026–2028 m. strateginį veiklos planą ir programos sąmatą, pabrėžė, kad finansavimas iš esmės išlieka stabilus, o papildomos lėšos 2025 m. skirtos kibernetinio saugumo reikalavimams įgyvendinti.

Dalia Urbanavičienė papildė, kad darbo užmokesčio fonde yra įskaiciuotas ir Tarybos narių atlygis už dalyvavimą posėdžiuose, bei konstatavo bendrą Tarybos pritarimą pateiktiems dokumentams.

*Kalbėjo: Dalia Urbanavičienė, Virginijus Jocys, Asta Valiukevičienė, Daiva Vyčinienė, Angelė Kavaliauskienė, Gailė Vanagienė, Lina Petrošienė, Vilma Griškevičienė, Jonas Rudzinskas, Ona*

*Drobelenė, Dalia Senvaitytė, Milda Petkevičienė-Dečkuvienė, Lijana Birškytė-Klimienė, Valia Skrodenienė.*

NUTARTA (bendru sutarimu): 1. Patvirtinti Etninės kultūros globos tarybos 2026-ųjų metų veiklos planą, patikslintą pagal Tarybos narių pateiktas pastabas (veiklos planas pridedamas). 2. Pritarti 2025 m. biudžeto vykdymo ataskaitai. 3. Patvirtinti 2026–2028 m. strateginį veiklos planą. 4. Patvirtinti 2026–2028 m. programos sąmatą.

2. SVARSTYTA. Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso nuostatų naujos redakcijos projektas.

Dalia Urbanavičienė glaustai pristatė atnaujintą etnokultūrinio kaimo turizmo konkurso koncepciją ir pabrėžė, kad dėl mažėjančio paraiškų skaičiaus ir per didelių reikalavimų nuspręsta keisti konkurso struktūrą. Ji paaiškino, kad konkursas išskaidytas į tris nominacijas (etnografinė sodyba, etnokultūrinės veiklos, kulinarinis paveldas tradicinėje aplinkoje), išplėstas dalyvių ratas (įtrauktos bendruomenės), patikslinti vertinimo kriterijai ir pakeisti terminai, kad jie būtų patogesni dalyviams ir komisijoms.

Diskusijoje sutarta konkursą tvirtinti, paliekant galimybę jį toliau tobulinti praktikoje.

*Kalbėjo: Dalia Urbanavičienė, Virginijus Jocys, Daiva Vyčiniene, Milda Petkevičienė-Dečkuvienė, Ona Drobelenė.*

NUTARTA (bendru sutarimu). Patvirtinti naujos redakcijos Etnokultūrinės kaimo turizmo sodybos konkurso nuostatus.

3. SVARSTYTA. Užgavėnių papročių sklaida.

Dalia Urbanavičienė pristatė parengtą rašto projektą dėl Užgavėnių papročių sklaidos, pabrėždama Užgavėnių papročių įvairovės pristatymo svarbą, kaukių prasmų paaiškinimą bei siekį laiku pateikti rekomendacijas savivaldybėms ir viešajai erdvei.

Vilma Griškevičienė pasiūlė raštą adresuoti ne tik savivaldybių administracijų kultūros ir švietimo skyriams, bet ir savivaldybių merams.

Asta Valiukevičienė atkreipė dėmesį, kad projekte pernelyg apibendrinamos skirtingų regionų Užgavėnių tradicijos. Toks apibendrinimas gali silpninti regioninę tapatybę.

Gailė Vanagienė pabrėžė rekomendacijų poreikį, tačiau siūlė jas rengti itin atsakingai, atsižvelgiant į regionų savitumą, kaukių simbolikos klausimus, taip pat svarstyti, ar spėjama jas parengti iki šių metų Užgavėnių.

Daiva Vyčinienė iškėlė probleminius klausimus, susijusius su tautinių ir „svetimtaučių“ kaukių vertinimu, siūlė neskubėti ir rekomendacijas rengti išsamiai, galbūt atsisakant kai kurių jautrių švietimo įstaigoms temų.

Žilvytis Šaknys pasiūlė rekomendacijose labiau remtis moksline literatūra, aiškiau atskleisti regionų skirtumus bei į darbo grupę įtraukti pagrindinius šios srities tyrėjus.

Rūta Čėsniienė pasiūlė vengti konfliktiškai skambančių formuluočių rašte ir labiau koncentruotis į teigiamą Užgavėnių tradicijų pristatymą.

Virginijus Jocys pasiūlė svarstyti trumpesnę, apibendrintą rekomendacijų variantą, o platesnę medžiagą pateikti Etninės kultūros globos tarybos svetainėje su nuorodomis.

*Kalbėjo: Dalia Urbanavičienė, Ona Drobelenė, Vilma Griškevičienė, Asta Valiukevičienė, Gailė Vanagienė, Daiva Vyčinienė, Žilvytis Šaknys, Rūta Čėsniienė, Virginijus Jocys, Lina Leparskienė.*

NUTARTA (bendru sutarimu): 1. Sudaryti darbo grupę Užgavėnių papročių sklaidos rekomendacijoms parengti, įtraukiant į darbo grupę Dalią Urbanavičienę, Astą Valiukevičienę, Gailę Vanagienę, Daivą Vyčinienę, Žilvytį Šaknį, Virginijų Joci, Liną Leparskienę, Liną Petrošienę. 2. Parengtas rekomendacijas (rašta) dėl Užgavėnių papročių adresuoti ne tik savivaldybių administracijų kultūros ir švietimo skyriams, bet ir savivaldybių merams, taip pat viešinti medžiagą EKGTS svetainėje. 3. Atidėti rašto išsiuntimą, jei darbo grupė nespės iki šių metų Užgavėnių laiku parengti rekomendacijų.

4. SVARSTYTA. Kanklių metų atidarymo renginio organizavimas Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje.

Dalia Urbanavičienė pristatė Kanklių metų atidarymo renginio idėją pagal patvirtintą Kanklių metų veiksmų planą, akcentavo Lietuvos muzikos ir teatro akademijos, kaip pagrindinio partnerio, vaidmenį, galimą renginio koncepcijos platumą bei būtinybę renginį organizuoti pirmajame metų ketvirtyje.

Daiva Vyčinienė suabejojo dėl Kanklių metų atidarymo renginio organizavimo LMTA, atkreipė dėmesį į įtampą tarp tradicinių (archajiškų) ir koncertinių kanklių sampratų bei siūlė atsargiai spręsti koncepcinius klausimus, vengiant paviršutiniško suderinimo.

Lina Petrošienė pabrėžė, kad muzikavimas kanklėmis turėtų būti vertinamas kaip vientisas, istoriškai besivystantis reiškiny, siūlė neatskirti koncertinių kanklių nuo Kanklių metų renginių.

Virginijus Jocys pasiūlė svarstyti konceptualų, neperkrautą Kanklių metų atidarymo renginį, galimą muziejinės parodos, paskaitos ir muzikinės dalies derinį, taip pat kėlė alternatyvių erdvių ir institucijų įtraukimo galimybes.

Rima Vasaitienė informavo apie planuojamą Kanklių metų renginį Zanavykų muziejuje, kuriame būtų pristatomos regiono muziejų fondų kanklės.

Dalia Urbanavičienė apibendrinė diskusiją, pasiūlė sudaryti darbo grupę, kuri išsamiai aptartų renginio vietos, koncepcijos, formato ir partnerių klausimus.

*Kalbėjo: Dalia Urbanavičienė, Daiva Vyčiniene, Lina Petrošienė, Ona Drobelenė, Virginijus Jocys, Rima Vasaitienė, Sandra Daugirdienė.*

NUTARTA (bendru sutarimu). Sudaryti darbo grupę, pavedant jai spręsti atmintinų Kanklių metų atidarymo renginio organizavimo klausimus; į darbo grupę įtraukti Dalią Urbanavičienę, Daivą Vyčiniene, Liną Petrošienę, Oną Drobelenę, Virginijų Joci, Rimą Vasaitienę, Sandrą Daugirdienę.

5. SVARSTYTA. Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos 2025-ųjų metų laureatų pagerbimo renginio organizavimas.

Dalia Urbanavičienė pasiūlė Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos 2025-ųjų metų laureatų pagerbimo renginį organizuoti 2026 m. vasario 20 d. Raudondvario kultūros centre. Ji argumentavo pasirinkimą tinkama infrastruktūra, savivaldybės palaikymu, galimybe priimti didesnę dalyvių skaičių. Taip pat aptarė galimus dalyvius, meninės programos pobūdį, scenarijaus rengimo poreikį ir siūlė vengti pompastikos.

Virginijus Jocys pritarė pasiūlytai renginio datai ir vietai, pažymėjo, kad renginio koncepcija ir pagrindiniai scenarijaus metmenys yra aiškūs, siūlė derinti oficialią sceninę dalį su laisvesniais muzikiniais pasveikinimais.

Ona Drobelenė siūlė scenarijaus ir režisūros klausimus patikėti profesionalui, pabrėžė, kad renginys turėtų išlikti jaukus, orientuotas į bendrystę ir šventimą, o ne formalų apdovanojimo aktą.

Dalia Urbanavičienė apibendrinė diskusiją, pasiūlė pavesti scenarijaus rengimą profesionaliam režisieriui, numatyti įvairius muzikinius sveikinimus, o organizacinius ir programinius klausimus spręsti darbo tvarka kartu su Tarybos administracija

*Kalbėjo: Dalia Urbanavičienė, Angelė Kavaliauskienė, Virginijus Jocys, Ona Drobelenė, Daiva Vyčiniene.*

NUTARTA (bendru sutarimu). 1. Organizuoti Nacionalinės Jono Basanavičiaus premijos 2025-ųjų metų laureatų pagerbimo renginį 2026 m. vasario 20 d. Raudondvario kultūros centre. 2. Pavesti Daliai Urbanavičienei ir Tarybos administracijai spręsti renginio organizavimo klausimus.

6. SVARSTYTA. Tarybos narių dalyvavimas darbo grupėse.

Dalia Urbanavičienė pasiūlė peržiūrėti esamas nuolatines ir laikinas darbo grupes, įvertinti jų aktualumą ir sudėtį, bei sudaryti galimybę Tarybos nariams pasirinkti darbo grupes pagal kompetenciją ir galimybes. Ji taip pat pažymėjo, kad dalyvavimas darbo grupėse nėra apmokamas ir nėra privalomas.

Asta Žernienė pristatė nuolatinių darbo grupių sąrašą, paaiškino jų veiklos pobūdį ir pasiūlė elektroniniu paštu atsiųsti darbo grupių sąrašą, kad Tarybos nariai galėtų apsispręsti dėl dalyvavimo.

*Kalbėjo: Dalia Urbanavičienė, Asta Žernienė, Virginijus Jocys, Milda Petkevičienė-Dečkuvienė, Gailė Vanagienė.*

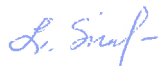
NUTARTA (bendru sutarimu): 1. Pavesti EKGt specialistei Astai Žernienei elektroniniu paštu informuoti visus Tarybos narius apie nuolatines ir laikinas darbo grupes, trumpai apibūdinant jų veiklos sritis. 2. Patvirtinti atnaujintos sudėties darbo grupes kitame Tarybos posėdyje.

Posėdžio pirmininkė



Dalia Urbanavičienė

Posėdžio sekretorė



Laura Stankevičienė